

การดำเนินการนิเทศการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

A Practice for Instructional Supervision Schools under Secondary Educational Service Area Office 19

¹ฉาโรณี ทองมี และ ชิชณพงศ์ ศรีจันทร์

¹Charinee Thongmee and Chissanapong Sonchan

มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

Mahamakut Buddhist University

¹Corresponding Author. E-mail: charineetongmee@gmail.com

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพดำเนินการนิเทศการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 และเพื่อเปรียบเทียบสภาพดำเนินการนิเทศการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงานและวิทยฐานะ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จำนวน 327 คน โดยใช้ตารางเครซี่ชี และมอร์แกน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ 0.940 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One way ANOVA) ด้วยสถิติเอฟ และการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยวิธีการของเชฟเฟ

ผลการวิจัยพบว่า

1. สภาพการดำเนินการนิเทศการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครู ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลโดยภาพรวมรายด้านและรายข้อ พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่ามีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตร

208 วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์ ปีที่ 3 ฉบับที่ 2 (พฤษภาคม – สิงหาคม 2561)

รองลงมา ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการ และด้านการพัฒนาบุคลากรทางการเรียนการสอน ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินการนิเทศการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงานและวิทยฐานะ โดยภาพรวม ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ: การนิเทศ; การสอนในโรงเรียน; สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

Abstract

The Objectives of the research article were to study the conditions of the instructional supervision in schools under Secondary Educational Service Area Office 19, and to compare the conditions of the instructional supervision in schools under Secondary Educational Service Area Office 19 through opinions of teachers and education personnel, classified by position, work experience and educational level. The samples of the research were 327 teachers and educational personnel under Secondary Educational Service Area Office 19, selected by Krejcie & Morgan's table. The instrument used for data collection was the rating scale questionnaire with the entire reliability of .940. The statistics used for data analysis were comprised of frequency, percentage, mean, standard deviation, the t-test for Independent samples, the one-way analysis of variance (ANOVA) with the F-test, and Scheffé's test of paired differences.

The research findings were as follows:

1. The conditions of the instructional supervision in schools under Secondary Educational Service Area Office 19 were found to be overall and in each aspect at a high level. Considered in each aspect, they were found to be at a high level. The curriculum development was found to be at the highest level of the mean, followed by learning management and development of learning personnel, and educational measurement and evaluation.

2. The comparison of conditions of the instructional supervision in schools under Secondary Educational Service Area Office 19 from the opinions of teachers and educational personnel, classified by positions, work experiences and educational levels, was found not to be overall different.

Keywords: Instructional; Supervision in Schools; The Secondary Educational Service Area Office 19

บทนำ

การศึกษาระดับขั้นพื้นฐานมุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีการพัฒนาความสามารถในการพัฒนาคุณภาพชีวิตพร้อมที่จะทำประโยชน์ให้กับสังคมตามบทบาทและหน้าที่ของตน โดยให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะพื้นฐานที่จำเป็นในการดำรงชีวิต ทนต่อการเปลี่ยนแปลง มีสุขภาพที่สมบูรณ์ ทั้งกายและจิตใจ ทำงานเป็นและครองชีวิตอย่างสงบสุข และยังเป็นการศึกษาที่มุ่งสร้างคนให้สมบูรณ์ทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม สติปัญญา มีฝีมือในการทำงานและคุณธรรม โดยถือว่าผู้ที่เรียนจบการศึกษาในระดับนี้จะสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ดังนั้นโรงเรียนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องต้องร่วมมือกันให้เด็กได้รับการศึกษาให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ความสุข ความพอใจและการเป็นพลเมืองดีของชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2559) มีความตระหนักและศรัทธาในหน้าที่ให้การ “บ่มเพาะคนดี คนเก่งและมีความสุข” เหมาะสมกับธรรมชาติการเรียนรู้ของผู้เรียน นำไปสู่การเรียนรู้ในสังคมอย่างมีความสุข (เตือนใจ สุกใส, 2561; วญาดา ลลิตธนภัทร, 2560) (แนะนำให้เพิ่ม) การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษามีความจำเป็นและสำคัญต่อการจัดการศึกษาของประเทศ เพราะเป็นการศึกษาขั้นพื้นฐานสำหรับทุกคน และครอบคลุมการศึกษาภาคบังคับ ซึ่งจะมีผลต่อความเจริญก้าวหน้าของประเทศ (ธีระ รุญเจริญ, 2546)

การนิเทศการสอนเป็นส่วนหนึ่งในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติและในการประกันคุณภาพภายใน มาตรฐานที่ 18 ได้กำหนดให้สถานศึกษามีระบบการนิเทศการสอนและนำผลไปปรับปรุงการสอนอย่างสม่ำเสมอ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2545) การนิเทศการสอน เป็นงานที่มุ่งพัฒนาระบบการเรียนการสอน เพื่อช่วยพัฒนาครูให้เกิดความเจริญงอกงามในวิชาชีพ เป็นงานที่ควรดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมุ่งคุณภาพการเรียนการสอนและผลที่เกิดกับผู้เรียน โดยเฉพาะการปฏิรูปการเรียนรู้ที่เกิดจากความร่วมมือของผู้เกี่ยวข้องทางการศึกษาทุกฝ่ายที่จะแสดงบทบาท หน้าที่ของผู้นิเทศ การเลือกใช้รูปแบบทางการนิเทศ ตลอดจนเทคนิคและทักษะในการนิเทศการศึกษา โดยมุ่งพัฒนาคุณภาพการเรียนการสอนให้เป็นไปตามมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน (วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์, 2536)

สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 พบว่า เมื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยร้อยละผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ปีการศึกษา 2558 ระดับประเทศ กับ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 เฉลี่ยทุกกลุ่มสาระอยู่ในระดับต่ำกว่า (สารสนเทศการศึกษา, 2558) ซึ่งมีสาเหตุมาจากบุคลากรโรงเรียนขาดการพัฒนา ครูสอนโดยไม่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ในการจัดการเรียนการสอนของครู ครูขาดทักษะกระบวนการในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ครูขาดความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ครูขาดความรู้ความเข้าใจในการวัดผลประเมินผล นอกจากนี้การนิเทศภายในยังไม่เป็นระบบเท่าที่ควร การจัดการศึกษา

ในโรงเรียน ขาดแคลนครูไม่ครบชั้น ครูผู้สอนไม่ตรงกับวิชาเอกและไม่ตรงกับความสามารถของตน ครูผู้สอนมีภาระหน้าที่ที่ต้องรับผิดชอบมาก ซึ่งนอกเหนือจากหน้าที่การสอน ขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการนิเทศงานวิชาการหลายด้าน (สุรศักดิ์ หลาบมาลา, 2534) เหล่านี้ล้วนเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อคุณภาพของผู้เรียนโดยตรง นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ระดับชาติของนักเรียนต่ำ ด้วยเหตุดังกล่าวข้างต้น ในฐานะผู้วิจัยเป็นหัวหน้าฝ่ายวิชาการ พบว่าการดำเนินงานด้านการนิเทศการเรียนการสอนในสถานศึกษายังขาดประสิทธิภาพ ขาดความต่อเนื่อง โดยไม่ได้นิเทศการสอนอย่างจริงจัง ผู้บริหาร ครูวิชาการของโรงเรียน ไม่ได้รับนิเทศหรือผู้นิเทศไม่พัฒนา ตามคำแนะนำ โดยเฉพาะผู้บริหารสถานศึกษา ครูวิชาการมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ กระบวนการ เทคนิควิธีและกิจกรรม การนิเทศการสอนน้อย จึงส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในการประเมินคุณภาพการศึกษาไม่บรรลุตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ (ชวนพิศ คาศสนิท, 2554)

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาสภาพและปัญหาการนิเทศการสอนของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 เพื่อจะนำผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้ไปใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษานิเทศก์เพื่อใช้ในการวางแผน การดำเนินการนิเทศการสอน เพื่อเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ในการทำงานให้แก่ครูทุกคนในสถานศึกษา เพื่อสร้างเสริมขวัญและกำลังใจ ให้ครูสามารถปรับปรุงกิจกรรมการเรียนการสอนของตนให้ดียิ่งขึ้นอยู่เสมอ และพัฒนาตรงตามความต้องการของนักเรียนด้วยเทคนิควิธีที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ผลให้ผลสัมฤทธิ์ระดับชาติของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ให้เกิดประสิทธิภาพ และให้ผลสัมฤทธิ์ระดับชาติของนักเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 สูงขึ้นในปีการศึกษาหน้าต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินการนิเทศการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19
2. เพื่อเปรียบเทียบสภาพการดำเนินการนิเทศการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยจำแนกตาม ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงาน และวิทยฐานะ

สมมติฐานการวิจัย

ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีปัจจัยส่วนบุคคลต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินการนิเทศการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาสภาพการดำเนินการนิเทศการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ซึ่งประกอบด้วย 5 ด้านซึ่งผู้วิจัยได้ทำการสำรวจความต้องการและความสนใจเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษาของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 แล้วนำมาจำแนกตามระดับความถี่จากมากไปหาน้อย ได้ 5 ประเด็นที่สำคัญดังนี้คือ 1) ด้านการพัฒนาหลักสูตร 2) ด้านการจัดการเรียนการสอน 3) ด้านสื่อการเรียนการสอน 4) ด้านการวัดผลและประเมินผล และ 5) ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการเรียนการสอน

ขอบเขตด้านประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 2,166 คน กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) โดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan) ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 327 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพดำเนินการนิเทศการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 แบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ จำนวน 52 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .90 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ การหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา การหาความเชื่อมั่น สถิติพื้นฐานที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติที่ใช้วิเคราะห์เปรียบเทียบความแตกต่างสภาพดำเนินการนิเทศการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ และวิทยฐานะโดยใช้สถิติ ที (t-test) และประสมการณการทำงาน โดยใช้สถิติ เอฟ (F-test)

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ใช้แบบสอบถามจำนวน 327 ชุด สามารถเก็บรวบรวมแบบสอบถามและตรวจสอบสภาพความสมบูรณ์ จำนวน 327 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 ของกลุ่มตัวอย่าง ดังรายละเอียดในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
1. ตำแหน่งหน้าที่		
1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา	37	11.30
1.2 ครูผู้สอน	290	88.70
รวม	327	100.00
2. ประสบการณ์ในการทำงาน		
2.1 น้อยกว่า 5 ปี	67	20.50
2.2 5 - 10 ปี	142	43.40
2.3 มากกว่า 10 ปี	118	36.10
รวม	327	100.00
3. วิถีฐานะ		
3.1 ไม่มีวิถีฐานะ	138	42.20
3.2 มีวิถีฐานะ	189	57.80
รวม	327	100.00

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 11.30 ครูผู้สอน จำนวน 290 คน คิดเป็นร้อยละ 88.70 มีประสบการณ์การทำงาน น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 20.50 ประสบการณ์การทำงาน 5-10 ปี จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 43.40 และประสบการณ์ในการทำงาน มากกว่า 10 ปี จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 36.10 ไม่มีวิถีฐานะ จำนวน 138 คน คิดเป็นร้อยละ 42.20 มีวิถีฐานะ จำนวน 189 คน คิดเป็นร้อยละ 57.80 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ระดับสภาพการดำเนินการนิเทศการสอนในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

ผลการวิเคราะห์ระดับสภาพการดำเนินการนิเทศการสอนในโรงเรียน สังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ปรากฏผลดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน สภาพการดำเนินงานการนิเทศการสอนใน
โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยภาพรวมและ
รายด้าน

สภาพการดำเนินการนิเทศการสอนในโรงเรียน	\bar{X}	S.D.	แปลผล
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	4.26	.33	มาก
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.12	.41	มาก
3. ด้านสื่อการเรียนการสอน	4.08	.39	มาก
4. ด้านการวัดผลและประเมินผล	4.04	.44	มาก
5. ด้านการพัฒนาบุคลากรทางการเรียนการสอน	4.10	.44	มาก
รวม	4.12	.32	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า สภาพการดำเนินการนิเทศการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = .32)
เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ
ด้านการพัฒนาหลักสูตร ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = .33) รองลงมา ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการ
สอน ($\bar{X} = 4.12$, S.D. = .41) และด้านการพัฒนาบุคลากรทางการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.10$,
S.D. = .44) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการวัดผลและประเมินผล ($\bar{X} = 4.04$, S.D. =
.44)

ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินการนิเทศการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากร
ทางการศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ในการทำงานและวิทยฐานะ ผู้วิจัยได้
นำเสนอข้อมูล โดยภาพรวมและรายด้าน ดังนี้

สภาพการดำเนินการนิเทศการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

สภาพการดำเนินการนิเทศการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

สภาพการดำเนินการนิเทศการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 ตามความคิดเห็นของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา จำแนกตามวิทยฐานะพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพการดำเนินการนิเทศการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 มีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปราย ดังต่อไปนี้

1. ผลการศึกษาสภาพการดำเนินการนิเทศการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจากผู้บริหาร สถานศึกษาและครูผู้สอนให้ความสำคัญต่อการนิเทศการสอน เนื่องจากการนิเทศการสอนเป็น งานที่มีความสำคัญงานหนึ่งของการจัดการเรียนการสอนและบริหารสถานศึกษาในการพัฒนา การศึกษาสายสามัญหรือสายอาชีพต่างก็มีการนิเทศเป็นหลักของการจัดกิจกรรมบริหาร สถานศึกษา ด้วยเหตุนี้การนิเทศจึงเป็นกระบวนการของสถานศึกษา ที่มุ่งจะส่งเสริมให้การ สนับสนุน และพัฒนามาตรฐานของการศึกษาโดยเฉพาะผู้นิเทศก็ต้องมีความรู้ ประสบการณ์ และทักษะต่างๆในการนิเทศต้องการขวัญและกำลังใจ ต้องการความร่วมมือจากบุคคลทุกฝ่ายที่ เกี่ยวข้องกับการศึกษา ขณะเดียวกันผู้รับการนิเทศก็ต้องการดูแลเอาใจใส่ ต้องการขวัญกำลังใจ และการสนับสนุนจากผู้นิเทศและผู้บริหารเช่นกัน นอกจากนี้พระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ให้ความสำคัญอย่างยิ่งในการ พัฒนางานด้านวิชาการ ส่งผลให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูวิชาการของโรงเรียนจะต้องมีการนิเทศ การสอน เพื่อส่งเสริมให้ครูผู้สอนมีพัฒนางานด้านวิชาการอย่างจริงจังและต่อเนื่อง กล่าวได้ว่า การดำเนินการนิเทศการสอนของผู้บริหารสถานศึกษามีความสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพ โดยรวมของโรงเรียน ซึ่ง ขวณพิศ คาคสนิท (2554) ได้ให้ความเห็นไว้ว่าการบริหารงานวิชาการ ถือว่าเป็นงานหลักของโรงเรียนที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องดำเนินงานการนิเทศกำกับดูแลการ

จัดการเรียนการสอนใกล้ชิด เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ ความตระหนักและสร้างขวัญ กำลังใจแก่ครูผู้สอนจึงทำให้ผู้บริหารโรงเรียนและครูได้ร่วมกันดำเนินการอย่างเต็มที่ที่เป็นผลให้ สภาพการดำเนินงานนิเทศการสอนในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19 อยู่ในระดับมาก จึงทำให้ออดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของงานวิจัยของ พัชรี ศานติ อวารณ์ (2552) ได้ศึกษาสภาพการนิเทศการสอนในโรงเรียนของศูนย์พัฒนาคุณภาพการศึกษาแม่नावาง อำเภอแม่เฒ่า จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัย พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ สอดคล้องกับงานวิจัยของวิสูตร ม่วงหวาน (2551) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการนิเทศภายใน สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 5 ผลการศึกษา พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เช่นเดียวกับงานวิจัยของเอกกมล ประครองทรัพย์ (2555) ได้ ศึกษาการนิเทศภายในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 4 ผลการวิจัย พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบสภาพการดำเนินการนิเทศการสอนในโรงเรียน สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19

ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน จำแนกตามประสบการณ์ ในการทำงาน พบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารและครูผู้สอนมีความร่วมมือกันในการดำเนินงานการนิเทศการสอนในโรงเรียนเป็น ระบบ ซึ่งกระบวนการของผู้นิเทศที่มุ่งจะปรับปรุงและพัฒนาการสอนในสถานศึกษา และมุ่งที่ พฤติกรรมของครูที่จะส่งผลต่อพฤติกรรมและคุณภาพของผู้เรียน โดยการเน้นความร่วมมือกัน ระหว่างผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศอย่างจริงจัง ถูกต้องตามหลักวิชา มี นอกจากนี้ผู้บริหารและ ครูผู้สอนมีแนวทางดำเนินงานช่วยเหลือ แนะนำ ปรับปรุงการเรียนการสอนร่วมกันให้มี ประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้นมุมมองของผู้บริหารและครูผู้สอนเป็นไปในทิศทางเดียวกัน จึงทำ ให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่งหน้าที่ต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพ การดำเนินงานการนิเทศการสอนไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับแนวคิดทฤษฎีของ เอกกมล ประ ครองทรัพย์ (2555) ได้ศึกษาการนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่มีตำแหน่ง ต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการนิเทศภายในโรงเรียน ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาขอนแก่น เขต 4 โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน

จำแนกตามวิทยฐานะพบว่า โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อาจ เนื่องมาจากอาจเป็นเพราะข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาทุกคนไม่ว่าจะมีหรือไม่มี วิทยฐานะล้วนแต่จะต้องมีความมุ่งหมายของการนิเทศการสอนร่วมกันระหว่างผู้นิเทศและผู้รับ การนิเทศ เพื่อช่วยพัฒนาความสามารถของครู มุ่งช่วยเหลือ แนะนำ ปรับปรุงและส่งเสริมครูให้

พัฒนาในด้านต่างๆ อย่างเต็มที่ ช่วยให้ครูมองเห็นปัญหา สามารถป้องกันและแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับนักเรียน ช่วยให้บุคลากรในโรงเรียนเข้าใจจุดมุ่งหมายของการศึกษา และเข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง ช่วยสร้างขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานแก่ครูอันจะส่งผลต่อเป้าหมายสุดท้ายคือ นักเรียนที่มีคุณภาพตามจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาและส่งผลกระทบต่อคุณภาพการเรียนการสอน ให้มีความก้าวหน้าตามยุคโลกาภิวัตน์ที่เปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ นอกจากนี้ผู้นิเทศและผู้รับการนิเทศไม่ได้จำแนกตามวิทยฐานะแต่ถูกจำแนกให้ภายใต้ความเหมาะสมตามความถนัดและความรู้ความสามารถของแต่ละบุคคลเนื่องจากทุกคนมีความสำคัญเท่าเทียมกันจากคุณลักษณะที่ร่วมกันในบทบาทหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายเพื่อยกระดับคุณภาพของโรงเรียนร่วมกันดังกล่าว จึงทำให้ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาที่วิทยฐานะต่างกันมีความคิดเห็นต่อสภาพการดำเนินงานการนิเทศการสอนในโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอเชิงนโยบาย

1. ผู้บริหารโรงเรียนควรมีความตระหนักถึงความสำคัญของการพัฒนาคุณภาพงานวิชาการของโรงเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ด้านการนิเทศการศึกษา ซึ่งเป็นงานที่มีความสำคัญยิ่งในการพัฒนาวิชาการของโรงเรียน จะต้องให้ทุกภาคส่วนเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้นำทางวิชาการ ส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากร นำหลักสูตรไปใช้ การนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการใช้หลักสูตร
2. ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องร่วมมือกันกำหนดแนวทางการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อการบริหารโรงเรียนในกลุ่มเครือข่าย และการใช้ทรัพยากรทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ และบุคลากรร่วมกัน
3. สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ควรได้เร่งสร้างความเข้มแข็งของกลุ่มเครือข่ายในการดูแลโรงเรียนเพื่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน สนับสนุนให้มีการศึกษาร่วมกัน เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษา
4. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานควรได้ให้ความช่วยเหลือแก่โรงเรียนในด้านการจัดสรรบุคลากรให้ครบชั้นจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอตามขอบข่ายงานจัดสรรสื่อวัสดุอุปกรณ์ ที่ทันสมัยเพื่อสะดวกต่อการบริหารงานและจัดการเรียนการสอน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของโรงเรียนโดยใช้แต่ละองค์ประกอบของการดำเนินงานการนิเทศการสอนในโรงเรียนเป็นตัวแปรพยากรณ์

2. ควรศึกษาเปรียบเทียบสภาพการบริหารโรงเรียน โดยวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งอาจใช้การสัมภาษณ์ หรือการประชุมกลุ่ม

3. ควรจะได้ศึกษาความต้องการพัฒนาตนเอง เรื่อง การนิเทศภายในและการประกันคุณภาพ เพื่อนำไปสู่การดำเนินการแก้ไขสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารอ้างอิง: References

กระทรวงศึกษาธิการ. (2559). *กฎกระทรวงว่าด้วยการกำหนดจำนวนกรรมการคุณสมบัติหลักเกณฑ์ วิธีการสรรหา การเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการดำรงตำแหน่ง และการพ้นจากตำแหน่งของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2546*. กรุงเทพมหานคร: กระทรวงศึกษาธิการ.

Ministry of Education. (2015). *The Rule of the Ministry for Determination of the Committees, Methods, Selection of President and Committee, Time and Dismissal of Holding the Position and Dismissal of the Committee of Basic Education, 2003*. Bangkok: Ministry of Education.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546 ก). *คู่มือการบริหารสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล*. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

Ministry of Education. (2003 a). *The Manual of the Management of the Educational School as a Juristical Person*. Bangkok: The Organization for Delivery of Goods and Parcels.

กระทรวงศึกษาธิการ. (2546 ข). *พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545*. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.

Ministry of Education. (2003 b). *The Act of National Education, 1999, as amended (No. 2). 2002*. Bangkok: The Organization for Delivery of Goods and Parcels.

เตือนใจ สุกใส. (2561). รูปแบบการเรียนรู้เชิงพุทธบูรณาการสำหรับนักเรียนประถมศึกษา. *วารสารสันติศึกษาปริทรรศน์ มจร*, 6(1), 306-318.

Sooksai, T. (2018). The Buddhist Integrated Learning Model for Primary Students. *Journal of MCU Peace Studies*, 6(1), 306-318.

- วณูดา ลลิตถนภัทร. (2560). พุทธวธิีการจั้ดการศึ้กาโดยครอบครั้ว. *วารสาร มจร พุทธปัญญาปริทรรศน์*, 2(3), 1-12.
- Lalittanapatr, W. (2017). Buddhist Method in Home School. *Journal of MCU Buddhapanya Review*, 2(3), 1-12.
- ชวนพิศ คาคตสนิท. (2554). ปัญหาและแนวทางการพัฒนาการนืเทศการสอนโรงเรียนประถมศึ้กา สังกั้ดสำนั้กงานเขตพื้้นที่การประมศึ้การะยองเขต 2. วิทยานิพนธั้ปริญญามหาบั้ณชิต สาขาการบรหิการการศึ้กา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Khardsanit, C. (2011). *Problems and Guidelines for Developing the Primary School Teaching Supervision under Rayong Primary Educational Service Area Office 2*. Thesis of master degree, Educational Administration Major. Burapa University.
- ธีระ รุญเจริญ. (2546). *การบรหิการโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึ้กา*. กรุงเทพมหานคร: ช้างพ้าง
- Roonjareon, T. (2002). *The School Management of Educational Reform Period*. Bangkok: Millet.
- พัชรี ศานตอวารณั้. (2552). *สภาพการนืเทศภายในของศูนั้พัฒนาคุณภาพการศึ้กาแม่่นาวางอำเภอแม่่อาย จังหวั้ดเชียงใหม่*. การศึ้กาคันควั้้อิสระปริญญามหาบั้ณชิต สาขาวิชาการบรหิการการศึ้กา บั้ณชิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- Sarnti-arwan, P. (2009). *The State of internal supervision status of the Mae Na Wang Education Quality Development Center, Mae Ai District. Chiang Mai Province*. Independent Study of Master degree. Educational Administration Major. Graduated University Chiang Mai.
- วไลรั้ตน์ บุญสวั้สดี. (2538). *หลั้กการนืเทศการศึ้กา*. กรุงเทพมหานคร: คณะครุศาสตรั้จุฬาลงกรณั้มหาวิทยาลัย.
- Boonsawat, W. (1984). *Principles of Educational Supervision*. Bangkok: Faculty of Education, Chulalongkorn University.
- วิสุตร ม่วงหวาน. (2551). *สภาพและปัญหาการนืเทศภายในสถานศึ้กาชั้นพื้้นฐาน สังกั้ดสำนั้กงานเขตพื้้นที่การศึ้กาอุบลราชธานี เขต 5*. วิทยานิพนธั้ปริญญามหาบั้ณชิต สาขาวิชาการบรหิการการศึ้กา บั้ณชิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภั้ฏอุบลราชธานี.

Muangwhan, W. (2008). *The State and problems of internal supervision in basic education under the Office of Ubon Ratchathani Educational Service Area 5*. Thesis of master degree, Educational Administration Major. Graduated Ubon Ratchathani Rajabhat University.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 19. (2558). *สารสนเทศทางการศึกษา ประจำปี การศึกษา พุทธศักราช 2558*. กรุงเทพมหานคร: กลุ่มนโยบายและแผนสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต19.

Secondary Educational Service Area Office 19. (2014). *The Data of Educational Information Technology in 201*. Bangkok: Policy and Planning Group of Secondary Educational Service Area Office 19.

สุรศักดิ์ หลาบมาลา. (2534). *ความสำคัญของการพัฒนาครู*. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู

Harbmala, S. (1980). *The Importance of Teacher Development*. Bangkok: Office of the Teachers Council.

เอกกมล ประครองทรัพย์ (2555). *การนิเทศภายในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 4*. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

Prakongsab (2012). *Internal School Supervision under the Office of Khon Kaen Educational Service Area 4* . Thesis of Master Degree, Educational Administration Major, Rajabhat Loei University.

